RECULL NORMATIU COVID-19

ÍNDEX

0-INTRODUCCIÓ I CONTEXT GENERAL 3

1-IMPLICACIONS GENERALS DE DRET PÚBLIC 4

Suspensió de terminis administratius 4

Contractació del sector públic 4

Formulació dels comptes anuals de les entitats del sector públic 6

Possibles reclamacions de responsabilitat patrimonial de l'administració 6

2-IMPACTE SOBRE ELS CONTRACTES I LES OBLIGACIONS CONTRACTUALS 7

Força major 7

Modificació sobrevinguda 7

3-IMPLICACIONS LABORALS 8

Permís retribuït recuperable i obligatori 8

Teletreball 8

ERTO per força major 8

ERTO per causes objectives (reducció de la demanda) 9

Distribució irregular de la jornada 9

Normes laborals rellevants 9

4-IMPLICACIONS FISCALS 10

Ajornament de deutes tributaris 10

Suspensió de terminis 10

5-IMPLICACIONS EN MATÈRIA DIGITAL I DE PROTECCIÓ DE DADES DE CARÀCTER PERSONAL 11

6-IMPLICACIONS SOCIETÀRIES 12
A l'òrgan d'administració de societats mercantils i civils 12
A la formulació i aprovació dels comptes anuals 12
A la junta general 12
A les societats de capital durant la vigència de l'estat d'alarma 12
7-IMPLICACIONS PROCESSALS 13
8-IMPLICACIONS D'ÀMBIT FINANCER 14
Moratòria hipotecària 14
Foment de la liquiditat 14
9-IMPLICACIONS DE DRET CONCURSAL 15
10-RESTRICCIONS A INVERSIONS ESTRANGERES 16
11-MESURES RELATIVES ALS SECTORS ENERGÈTICS 17
Subministrament d'energia elèctrica 17
Subministrament de productes derivats del petroli 17
Subministrament de gas natural 18

0- INTRODUCCIÓ I CONTEXT GENERAL

El passat dia 30 de gener de 2020, l'Organització Mundial de la Salut va declarar que la situació provocada pel Coronovavirus COVID-19 suposava una emergència de salut pública d'importància internacional. Finalment, el 11 de març de 2020, l'OMS va confirmar que el brot de la COVID-19 s'havia convertit en pandèmia.

A Espanya s'han aprovat quatre disposicions normatives de caràcter extraordinari per mirar de pal·liar els seus efectes desenvolupades en normes de rang inferior, a més de la normativa aprovada per les diferents comunitats autònomes orientades a combatre la COVID-19:

- Reial Decret 463/2020, de 14 de març de 2020, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, que va entrar en vigor de manera immediata i ha estat modificat pel Reial Decret 465/2020, de 17 de març i pel Reial Decret 476/2020, de 27 de març (en endavant, el "RD Estat d'Alarma" o el "RD 463/2020").
- Reial Decret llei 8/2020, el 17 de març de 2020, de mesures urgents extraordinàries per a fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19 (en endavant, el "RDL 8/2020").
- Reial Decret llei 9/2020, de el 27 de març de 2020, pel qual s'adopten mesures complementàries, en l'àmbit laboral, per a pal·liar els efectes derivats de la COVID-19 (en endavant, el "RDL 9/2020").
- Reial Decret llei 10/2020, 29 de març de 2020 , pel qual es regula un permís retribuït recuperable per a les persones treballadores per compte aliè que no prestin serveis essencials, per tal de reduir la mobilitat de la població en el context de la lluita contra la COVID-19 (en endavant, el "RDL 10/2020").

En els següents punts es presenta un breu resum de les mesures contingudes en les normes indicades, agrupades pels diferents àmbits d'afectació.

Si us cal més informació, al següent enllaç trobareu l'accés a tota la normativa aprovada pel Govern de l'Estat espanyol per combatre la COVID-19:

Resumen Normativa: Estado de Alarma

1- IMPLICACIONS GENERALS DE DRET PÚBLIC

Suspensió de terminis administratius

La disposició addicional tercera del RD d'Estat d'Alarma declara la suspensió dels terminis de tramitació dels procediments administratius (no tributaris ni d'afiliació, liquidació i cotització de la Seguretat Social) en tot el sector públic, així com de la pròpia tramitació dels procediments, al menys com a regla general, exceptuant-se d'aquesta els procediments referents a situacions estretament vinculades amb l'estat d'alarma.

El RD 465/2020 ha modificat aquestes previsions a l'establir expressament que les entitats de sector públic poden acordar motivadament la continuació d'aquells procediments administratius que vinguin referits a situacions estretament vinculades als fets justificatius de l'estat d'alarma, o que siguin indispensables per a la protecció de l'interès general o per al funcionament bàsic dels serveis, casos en què no es requereixi el consentiment dels interessats.

Contractació del sector públic

El RD Estat d'Alarma preveu, entre altres qüestions, que el Ministre de Sanitat pugui impartir ordres per assegurar el proveïment del mercat i el funcionament dels serveis dels centres de producció afectats pel desproveïment; intervenir o ocupar transitòriament indústries, fàbriques, tallers, explotacions o locals de qualsevol naturalesa; o practicar requises temporals de tot tipus de béns i imposar prestacions personals en els casos en què resulti necessari.

Aquestes mesures es poden adoptar i imposar directament, a l'empara del RD Estat d'Alarma, sense necessitat de formalitzar-se mitjançant els contractes previstos en la legislació de contractes de sector públic. El ministre de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana també està habilitat per adoptar mesures que poden afectar la contractació i, en particular, a la suspensió de contractes.

A l'anterior ha de sumar-se la major flexibilitat que afegeix el RDL 9/2020, el qual disposa per als contractes d'emergència que es celebrin.

L'article 34 del RDL 8/2020 inclou una sèrie de regles específiques relatives a la suspensió i reequilibri dels principals contractes de sector públic. Aquestes regles no afecten només als contractes administratius en sentit estricte (regulats en els seus efectes i extinció per la LCSP), sinó a qualsevol d'aquests contractes quan han estat celebrats per qualsevol entitat del sector públic, tal com aquesta es defineix a l'article 3 de la LCSP; això és, també, per exemple, als contractes privats de les societats mercantils amb majoria de capital públic.

S'exposen a continuació les principals mesures adoptades a l'efecte:

- Contractes públics de serveis i subministraments de prestació successiva: Suspensió de l'execució i pròrroga de contractes finalitzats: Els contractes públics de serveis i de subministraments de prestació successiva que es trobin vigents a l'entrada en vigor del RDL 8/2020, celebrats per les entitats pertanyents al sector públic, l'execució esdevingui impossible com a conseqüència de la COVID-19 o de les mesures adoptades per l'Estat, les comunitats autònomes o l'Administració local per combatre-ho, quedaran automàticament suspesos des que es produís la situació de fet que impedeixi la seva prestació i fins que aquesta prestació es pugui reprendre.

La suspensió només serà procedent quan l'òrgan de contractació, a instància de la contractista i en el termini de cinc dies naturals hagués apreciat la impossibilitat d'execució del contracte. En aquest cas, l'entitat adjudicadora ha d'abonar al contractista els següents danys i perjudicis efectivament soferts per aquest durant el període de suspensió, prèvia sol·licitud i acreditació fefaent de la seva realitat, efectivitat i quantia pel contractista:

- Les despeses salarials que efectivament hagués abonat el contractista al personal que figurés adscrit amb data 14 de març de 2020 l'execució ordinària del contracte.
- Les despeses per manteniment de la garantia definitiva.
- Les despeses de lloguers o costos de manteniment de maquinària, instal·lacions i equips, adscrits directament a l'execució del contracte, sempre que el contractista acrediti que aquests mitjans no van poder ser emprats per a altres fins diferents.
- Les despeses corresponents a les pòlisses d'assegurança previstes al plec i vinculades a l'objecte del contracte que hagin estat subscrites pel contractista i estiguin vigents en el moment de la suspensió del contracte.

S'estableix també que quan a data de venciment del contracte no s'hagués formalitzat i no es pot formalitzar un nou contracte que garanteixi la continuïtat de la prestació com a conseqüència de la paralització dels procediments de contractació derivada del que disposa el RD Estat d'alarma, podrà quedar prorrogat el contracte vigent fins a nou mesos, amb independència de la data de publicació de la licitació del nou expedient (modificació pròrroga extraordinari de la LCSP).

- Contractes públics de serveis i subministrament que no siguin de prestació successiva o que, sent-ho, la seva execució no esdevingui impossible: en els contractes públics de serveis i de subministrament (incloent-hi els contractes menors), sempre que aquests no haguessin perdut la seva finalitat com a conseqüència de la situació de fet creada per la pandèmia, quan el contractista incorri en demora en el compliment dels terminis previstos en el contracte com a conseqüència de la COVID-19 o de les mesures adoptades per les autoritats competents per a combatre-ho, podran prorrogar, prèvia sol·licitud pel contractista i informe favorable de l'autoritat responsable, per un termini igual al temps perdut pel motiu esmentat, a llevat que el contractista demanés un altre menor. En aquests casos no és procedent imposar les penalitats al contractista ni a la resolució del contracte sempre que s'exclogui la causa imputable al contractista.

  Els contractistes tindran dret a l'abonament de les despeses salarials addicionals en què, efectivament, hagués incorregut com a conseqüència del temps perdut amb motiu de la COVID-19, fins a un límit màxim del 10% del preu inicial del contracte. Només es procedirà a l'abonament prèvia sol·licitud i acreditació fefaent de la realitat, efectivitat i quantia pel contractista d'aquestes despeses.

- Contractes de concessió d'obres i de concessió de serveis: Els contractes públics de concessió d'obres i de serveis vigents a l'entrada en vigor del RDL 8/2020, per la situació de fet creada per la COVID-19 i per les mesures adoptades per l'Estat, les comunitats autònomes o l'Administració local per combatre-ho, donaran dret al concessionari al restabliment de l'equilibri econòmic del contracte mitjançant, segons procedeixi, en cada cas, l'ampliació de la seva durada inicial fins a un màxim d'un 15% o mitjançant la modificació de les clàusules de contingut econòmic incloses en el contracte.

Dit reequilibri, en tot cas, compensarà als concessionaris per la pèrdua d'ingressos i l'increment dels costos suportats, entre els quals es consideraran les possibles despeses addicionals salarials que efectivament haguessin abonat, respecte als previstos en l'execució ordinària del contracte de concessió d'obres o de serveis durant la durada de la situació.

Només es procedirà a aquesta compensació prèvia sol·licitud i acreditació fefaent de la realitat, efectivitat i import pel contractista d'aquestes despeses i sempre que l'òrgan de contractació, a instància del contractista, hagués apreciat la impossibilitat d'execució del contracte.

- Restabliment de l'equilibri econòmic en la resta de contractes: per a la resta dels contractes administratius, cal tenir en compte que l'Administració gaudeix d'una àmplia facultat de suspensió dels contractes, regulada a l'article 208 de la LCSP, l'exercici dona lloc al dret del contractista a ser indemnitzat pels conceptes recollits en aquest precepte.

Formulació dels comptes anuals de les entitats del sector públic

El Reial Decret llei 11/2020, de 31 de març, pel qual s'adopten mesures urgents complementàries en l'àmbit social i econòmic per a fer front a la COVID-19, estableix a l'article 48 mesures extraordinàries aplicables en relació amb els terminis de formulació i rendició de comptes anuals de l'exercici 2019 de les entitats de sector públic estatal i de remissió del Compte General de l'Estat al Tribunal de comptes.

En concret aquest article 48 indica el següent:

- Les entitats de dret públic que pertanyen al sector públic estatal han de procurar formular i rendir els comptes anuals de 2019 d'acord amb els terminis previstos a la normativa. No obstant això, quan amb motiu de la declaració d'estat d'alarma això no fos possible i així fos acordat i comunicat pel comptedant a la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, quedaran suspesos els terminis previstos a la normativa que resultés d'aplicació, des de la declaració d'aquest estat, i es reprendrà el còmput quan desaparegui aquesta circumstància o ampliant-se el termini previst en un període equivalent al de la durada efectiva de l'estat d'alarma.
- De la mateixa manera, els terminis previstos a la normativa reguladora de la remissió dels comptes i la resta de la informació financera al Tribunal de Comptes, quedaran suspesos des de la declaració de l'estat d'alarma, de reprendre el còmput quan desaparegui aquesta circumstància o ampliant-se el termini previst en un període equivalent al de la durada efectiva de l'estat d'alarma.
- Les previsions anteriors s'aplicaran al sector públic local, afectant també als terminis de tramitació del Compte General a l'entitat local, i podran ser d'aplicació supletòria al sector públic autonòmic.

Possibles reclamacions de responsabilitat patrimonial de l'administració

La declaració de l'estat d'alarma i les mesures que les administracions públiques estan adoptant en conseqüència, poden donar lloc a supòsits en què sorgeixi la responsabilitat patrimonial de l'Administració.

Els particulars podran plantejar reclamacions de responsabilitat patrimonial de l'Administració pels danys o perjudicis causats a conseqüència dels actes i disposicions dels poders públics, adoptats en relació amb la COVID-19, quan suposin un sacrifici o perjudici singular i individualitzable i no sigui per causes imputables al particular.

2- IMPACTE SOBRE ELS CONTRACTES I LES OBLIGACIONS CONTRACTUALS

Tal i com ja s'ha esmentat, el RD d'Estat d'Alarma preveu la suspensió dels terminis de prescripció i caducitat de qualssevol acció i drets (disposició addicional quarta), però això no equival a establir una suspensió dels termes o terminis, legals o convencionals, de compliment o venciment de les obligacions.

Força major

Atès el caràcter excepcional, les mesures adoptades bé poden ser incardinades sota el supòsit de força major. En tot cas, per valorar cada situació caldrà estar sempre a les estipulacions concretes del contracte.

Modificació sobrevinguda

A manera de síntesi, els elements que ha exigit la jurisprudència com a fonament d'una acció basada en aquesta fórmula són els següents:

- Existència d'una alteració extraordinària de les circumstàncies en el moment de complir el contracte en relació amb les concurrents al temps de la seva celebració.
- Excessiva càrrega de la prestació a la llum de les circumstàncies sobrevingudes.
- Imprevisibilitat i, singularment, no assignació en el contracte de el risc sobrevingut, quedant exclòs el risc normal inherent o derivat del contracte.

3- IMPLICACIONS LABORALS

El Govern ha dictat successives normes que inclouen mesures de caràcter laboral, amb l'objecte de fer front a l'emergència sanitària derivada de la COVID-19, entre les quals es troben el RDL 8/2020, el RDL 9/2020 i el RDL 10 / 2020.

Entre les mesures de caràcter laboral adoptades, la més nova i extrema de les aprovades fins a la data és el permís retribuït obligatori establert pel RDL 10/2020. El seu objectiu és restringir els desplaçaments amb la finalitat última de limitar el contagi de la COVID-19.

Per això, l'estratègia normativa seguida ha estat no la prohibició directa de determinades activitats, sinó l'aprovació d'un permís laboral de gaudi obligatori entre els dies 30 de març i 9 d'abril de 2020, ambdós inclosos, de què s'exceptuen, principalment, els treballadors que es dediquin a determinades activitats de sectors qualificats com a essencials.

Permís retribuït recuperable i obligatori

En virtut del RDL 10/2020 s'ha establert un permís retribuït recuperable d'aplicació obligatòria a les persones treballadores que presten serveis a empreses i institucions, públiques i privades, l'activitat no ha estat paralitzada per la declaració de l'estat d'alarma establerta pel RD 463/2020.

El permís s'estendrà des del dilluns 30 de març fins al dijous 9 d'abril de 2020, ambdós inclosos, i comportarà que les persones treballadores conservaran el dret a la retribució que els hagués correspost d'estar prestant serveis amb caràcter ordinari, incloent salari base i complements salarials. En conseqüència, es mantenen vigents totes les obligacions d'empreses i persones treballadores pel que fa a la liquidació i cotització de quotes i altres conceptes de recaptació conjunta.

La recuperació de les hores de treball es podrà fer efectiva des del dia següent a la finalització de l'estat d'alarma fins al 31 de desembre de 2020.

Teletreball

El RDL 8/2020 obliga les empreses a establir sistemes d'organització que permetin mantenir l'activitat per mecanismes alternatius, particularment per mitjà del teletreball. El treball a distància haurà de ser prioritari davant de la cessació temporal o reducció de l'activitat.

ERTO per força major

La força major és una causa excepcional per dur a terme un expedient temporal de regulació d'ocupació (ERTO), és a dir, un mecanisme que permet la suspensió de contractes de treball o la reducció de la jornada.

El RDL 8/2020 considera expressament força major les suspensions de contracte i reduccions de jornada que tinguin la seva causa directa en pèrdues d'activitat com a conseqüència de la COVID-19, inclosa la declaració de l'estat d'alarma, que impliquin suspensió o cancel·lació d'activitats, tancament temporal de locals d'afluència pública, restriccions en el transport públic i, en general, de la mobilitat de les persones i / o les mercaderies, manca de subministraments que impedeixin greument continuar amb el desenvolupament ordinari de l'activitat, o bé en situacions urgents i extraordinàries degudes al contagi de la plantilla o per l'adopció de mesures d'aïllament preventiu decretades per l'autoritat sanitària. Així mateix, el RDL 8/2020 estableix determinades regles dirigides a agilitzar el procediment.

ERTO per causes objectives (reducció de la demanda)

Així mateix, les empreses podran valorar dur a terme un ERTO si la COVID-19 ocasiona una contracció de la demanda dels productes o serveis. Una reducció severa (però temporal) de la demanda, que dona com a resultat una plantilla temporalment sobredimensionada, normalment constitueix una causa productiva vàlida per a escometre un ERTO.

El ERTO ha de ser proporcional a la reducció de la demanda i afectar únicament a aquells treballadors els serveis s'hagin vist afectats per aquesta reducció. Durant l'aplicació de l'ERTO, el pagament de salaris es suspèn o aquests disminueixen proporcionalment a la reducció de la jornada laboral, llevat que s'acordi una altra cosa.

No obstant això, les empreses continuen estant obligades a pagar les cotitzacions a la Seguretat Social dels treballadors afectats per la mesura.

Durant el període de suspensió o reducció de jornada, els treballadors tenen dret a cobrar, total o parcialment, la prestació per atur de la Seguretat Social.

Distribució irregular de la jornada

Si no hi ha una disposició sobre la distribució irregular de la jornada al conveni col·lectiu aplicable i tampoc s'ha arribat a un acord sobre aquesta matèria amb els representants dels treballadors, les empreses poden distribuir irregularment fins al 10% de la jornada al llarg de l'any.

Això vol dir que, si la jornada anual és de 1.800 hores, l'empresa podria distribuir 180 hores de forma irregular. Així, una empresa podria suspendre la prestació laboral fins al 10% de la jornada anual i "recuperar" aquestes hores al llarg de l'any (una mena de borsa d'hores). Tot i que la jornada es distribueixi de forma irregular les empreses han de continuar abonant els salaris de forma regular.

Normes laborals rellevants

EL RDL 9/2020 ha introduït noves disposicions en matèria laboral, entre les quals es poden destacar les següents:

- La força major i les causes econòmiques, tècniques, organitzatives i de producció en què s'emparen les mesures de suspensió de contractes i reducció de jornada derivades de la COVID- 19 no es podran entendre com a justificatives de l'extinció del contracte de treball ni de l'acomiadament .
- S'estableix que la suspensió dels contractes temporals derivada d'un ERTO, inclosos els formatius, de relleu i interinitat, suposarà la interrupció del còmput, tant de la durada d'aquests contractes com dels períodes de referència equivalents al període suspès, en cadascuna d'aquestes modalitats contractuals.
- Es reforcen els sistemes de revisió i control dels ERTEs, de manera que la presentació de sol·licituds per l'empresa que continguessin falsedats o incorreccions en les dades facilitades podrà donar lloc a la imposició de sancions.

4- IMPLICACIONS FISCALS

Per tal de pal·liar els efectes derivats de la COVID-19, s'han adoptat diferents normes amb impacte tributari que apareixen recollides en el RDL 7/2020, de 12 de març, pel qual s'adopten mesures urgents per respondre a l'impacte econòmic de la COVID- 19 (en endavant, el "RDL 7/2020"), al RD Estat d'Alarma i en el RDL 8/2020, essent el seu detall:

Ajornament de deutes tributaris

Mitjançant el RDL 7/2020 es regulen mesures de suport financer, entre les que es troba una flexibilització en matèria d'ajornaments de determinades deutes tributaris. L'objectiu d'aquestes mesures és mitigar el possible impacte econòmic que la situació de contenció reforçada pugui tenir en les pimes i autònoms. A continuació, es desenvolupa breument el contingut de la mesura assenyalada.

L'ingrés dels deutes tributaris corresponents a totes aquelles declaracions liquidacions o autoliquidacions el termini de presentació i ingrés finalitzi des del 13 de març fins al 30 de maig de 2020, ambdós inclosos, es pot ajornar, sense necessitat d'aportar garantia, sempre que les deutes siguin de quantia inferior a 30.000 euros.

Addicionalment, també podran ajornar-se els següents deutes tributaris:

- les retencions i ingressos a compte;
- les derivades de tributs que han de ser legalment repercutits (ie, l'Impost sobre el Valor Afegit).
- els pagaments fraccionats de l'Impost sobre Societats.

Suspensió de terminis

Durant l'estat d'alarma es suspenen tots els terminis processals en la jurisdicció contenciosa administrativa.

A efectes tributaris, queden suspesos els terminis de prescripció i caducitat de qualssevol accions i drets tributaris des del 18 de març fins al 30 d'abril de 2020.

5- IMPLICACIONS EN MATÈRIA DIGITAL I DE PROTECCIÓ DE DADES DE CARÀCTER PERSONAL

La situació de crisi sanitària ha fet que una gran part de les empreses que operen a Espanya es plantegi la necessitat de recollir i tractar de forma excepcional dades personals de salut d'empleats, clients, proveïdors o altres tercers, fonamentalment, amb la finalitat d'establir mecanismes de control de l'expansió del virus i per al compliment de la normativa de prevenció de salut i seguretat laboral.

El tractament d'aquestes dades es troba subjecte a les regles generals de protecció de dades, incloent el Reglament General de Protecció de Dades (en endavant, el Reglament UE 2016/679 o el "RGPD") i la Llei Orgànica 3/2018 de protecció de Dades Personals i Garantia de Drets Digitals (en endavant, el "LOPDGDD").

Per tal de proporcionar pautes sobre la licitud del tractament de les dades de salut per les autoritats i les empreses en la gestió de la crisi sanitària, l'AEPD va publicar el 12 de març de 2019, seguit d'una sèrie de preguntes i respostes d'índole pràctic un informe jurídic relatiu al tractament de dades personals a Espanya, incloent dades relatives a salut, en el qual es destaca el següent:

- El RGPD reconeix tant l'interès públic com la preservació d'interessos vitals com a bases que legitimen els tractaments de dades. L'AEPD recorda, a més, que la protecció d'interessos vitals no només es refereix a la protecció de la persona interessada, sinó que també busca protegir els interessos vitals de tercers. Aquestes bases legitimadores permeten el tractament de dades sense necessitat de consentiment de la persona interessada.
- Quan la gestió de la crisi sanitària requereixi, a més, el tractament de dades de salut que, com hem assenyalat, està subjecta a restriccions addicionals, l'AEPD reconeix que el seu tractament podrà ser lícit en els següents casos:
    - Si és necessari per complir obligacions en l'àmbit de dret laboral i de la seguretat i protecció social. En aquest punt, l'AEPD assenyala que la informació a sol·licitar per l'empresa "hauria de respondre el principi de proporcionalitat i limitar-se exclusivament a preguntar per visites a països d'alta prevalença del virus i en el marc temporal d'incubació de la malaltia, les últimes 2 setmanes, o si es té algun dels símptomes de la malaltia. Resultaria contrari a el principi de minimització de dades la utilització de qüestionaris de salut extensos i detallats, o que incloguin preguntes no relacionades amb la malaltia".
    - Si està emparat per altres causes reconegudes per l'article 9 de l'RGPD, com a raons d'interès públic en matèria de salut pública, com és la protecció contra amenaces transfrontereres greus per a la salut, o per als diagnòstics mèdics. L'informe assenyala que la protecció de la salut pública ha estat atribuïda per la legislació a les autoritats sanitàries competents, de manera que aquestes autoritats són les que tenen la capacitat per adoptar mesures per aquesta protecció.

Destacar la recent ordre SND / 297/2020, de 27 de març, per la qual s'encomana a la Secretaria d'Estat de Digitalització i Intel·ligència Artificial, de el Ministeri d'Afers Econòmics i Transformació Digital, el desenvolupament de diverses actuacions digitals per a la gestió de la crisi sanitària ocasionada pla COVID-19. Entre aquestes mesures s'inclou el desenvolupament urgent d'una aplicació informàtica "pública" per al suport en la gestió de la crisi sanitària ocasionada pla COVID-19. Aquesta aplicació permetria a l'usuari realitzar una autoavaluació del seu estat de salut.

6- IMPLICACIONS SOCIETÀRIES

El RDL 8/2020 ha adoptat una sèrie de mesures encaminades a mitigar dificultats a què s'enfronten les societats durant la crisi sanitària (arts. 40 i 41 RDL 8/2020), essent un breu resum de les mateixes les relatives a:

A l'òrgan d'administració de societats mercantils i civils

Durant la durada de el període d'alarma i encara que no estigui previst en els estatuts:

- Les reunions de l'òrgan d'administració podran celebrar-se per videoconferència.
- Els acords de l'òrgan es poden adoptar per escrit i sense sessió si ho decideix el president o ho sol·liciten dos dels seus membres.

A la formulació i aprovació dels comptes anuals

- El termini per a formular els comptes anuals (individuals i consolidats) serà de tres mesos a comptar de la data de finalització de l'estat d'alarma.
- En el cas de societats subjectes a auditoria obligatòria, si en la data de declaració de l'estat d'alarma l'òrgan d'administració ja hagués formulat els comptes anuals, el termini per a la seva verificació per l'auditor de comptes es prorroga per dos mesos a comptar des que finalitzi l'estat d'alarma.

A la junta general

- L'òrgan d'administració podrà desconvocar o modificar lloc i data de celebració de les junta generals convocades abans de la declaració de l'estat d'alarma. Per a això s'haurà de publicar un anunci amb una antelació mínima de 48 hores a la data prevista a la pàgina web de la societat.
- El notari requerit per assistir a la junta general de socis per aixecar acta de la reunió podrà fer-ho per mitjans de comunicació a distància en temps real que garanteixin el compliment de la seva funció.

A les societats de capital durant la vigència de l'estat d'alarma

- Els socis no podran exercir el dret de separació legal o estatutari.
- No es produirà la dissolució de ple dret d'aquelles societats per a les que transcorregués el seu terme de durada. La dissolució només es produirà transcorreguts dos mesos des de la finalització de l'estat d'alarma.
- En el supòsit de societats que incorrin en causa legal o estatutària de dissolució (especialment important és la reducció per pèrdues de el patrimoni net per sota de la meitat de la xifra de capital social de l'art. 363.1.e LSC), el termini de convocatòria de la junta general per l'òrgan d'administració (per acordar la dissolució o enervar la causa de dissolució) queda suspès fins que finalitzi l'estat d'alarma.

7- IMPLICACIONS PROCESSALS

Al RD d' Estat d'Alarma s'estableixen regles generals per a tots els jutjats i tribunals, tot establint la suspensió i interrupció dels terminis previstos en les lleis processals per a tots els ordres jurisdiccionals.

La mesura és, per tant, general i opera des de la publicació de l'RD 463/2020 (per a aquells procediments en què s'hagués declarat la suspensió per algun dels acords previs a la declaració de l'estat d'alarma, la data d'inici seria la derivada d'aquests acords previs). La norma afegeix que el còmput dels terminis es reprendrà en el moment en què perdi vigència el present Reial decret o, si s'escau, les pròrrogues de la mateixa.

8- IMPLICACIONS D'ÀMBIT FINANCER

Moratòria hipotecària

El RDL 8/2020 (arts. 7 a 16) incorpora una moratòria en favor dels deutors hipotecaris que es trobin en una situació d'especial vulnerabilitat.

Es refereix a préstecs o crèdits garantits amb hipoteca immobiliària i destinats a l'adquisició de l'habitatge habitual.

Només els deutors que es troben en situació d'especial vulnerabilitat en els termes previstos en el RDL 8/2020 podran beneficiar-se de la moratòria, essent els criteris definitoris:

- Que el deutor hipotecari passi a estar en situació d'atur o, en cas de ser empresari o professional, pateixi una pèrdua substancial dels seus ingressos o una caiguda substancial de les seves vendes (al menys un 40%).
- Que el conjunt dels ingressos dels membres de la unitat familiar no superi, en el mes anterior a la sol·licitud de la moratòria, un múltiple de l'Indicador Públic de Renda d'Efectes Múltiples (IPREM) que es determina en el RDL 8/2020 en atenció a determinades circumstàncies de la unitat familiar.
- Que la quota hipotecària, més les despeses i subministraments bàsics, resulti superior o igual al 35% dels ingressos nets que percebi el conjunt dels membres de la unitat familiar.
- Que, a conseqüència de l'emergència sanitària, la unitat familiar hagi sofert una alteració significativa de les seves circumstàncies econòmiques en termes d'esforç d'accés a l'habitatge, en els termes que es defineixen en el RDL 8/2020.

Els deutors que puguin beneficiar-se de la moratòria podran sol·licitar-la davant la seva entitat creditora fins a quinze dies després de la fi de la vigència del RDL 8/2020 (és a dir, tret que la seva vigència es prorrogui, fins al 3 de maig de 2020, inclòs).

A la sol·licitud, el deutor ha d'acreditar la concurrència de les circumstàncies anteriors mitjançant la presentació dels documents que preveu el RDL 8/2020 (art 11). L'entitat creditora haurà d'implementar la Moratòria en un termini màxim de quinze dies des de la sol·licitud.

Foment de la liquiditat

Per a fer front a aquesta situació, en virtut de l'RDL 8/2020 s'han establert diferents mesures de foment de liquiditat, entre les quals cal assenyalar les següents:

- Línia d'avals per compte de l'Estat: El Ministeri d'Afers Econòmics i Transformació Digital podrà atorgar avals en benefici d'empreses i autònoms per un import màxim de fins a 100.000 milions d'euros, amb l'objecte de cobrir tant la renovació de préstecs, com nou finançament
- Endeutament de l'Institut de Crèdit Oficial: S'ha incrementat la capacitat d'endeutament net de l'Institut de Crèdit Oficial previst en la Llei de Pressupostos de l'Estat en 10.000 milions d'euros per facilitar liquiditat addicional a les empreses, especialment a les pimes i autònoms, a través de línies d'ICO de finançament ja existents.
- Línia extraordinària de cobertura asseguradora. Durant un termini màxim de sis mesos des de l'entrada en vigor de l'RDL 8/2020 s'ha incrementat en 2.000 milions d'euros la capacitat per atorgar cobertura asseguradora amb càrrec al Fons de Reserva dels Riscos d'Internacionalització.

9- IMPLICACIONS DE DRET CONCURSAL

En virtut de l'art. 43.1 de l'RDL 8/2020 s'estableix que, mentre estigui vigent l'estat d'alarma, el deutor que es trobi en estat d'insolvència no tindrà el deure de sol·licitar la declaració de concurs.

Així mateix, una vegada que acabi l'estat d'alarma, es disposa que els jutjats no admetran a tràmit sol·licituds de concurs necessari (incloses les que s'hagin presentat durant l'estat d'alarma) fins que hagin transcorregut dos mesos des de la seva finalització. S'estableix també que s'admeten amb preferència les sol·licituds de concurs voluntari, fins i tot encara que siguin de data posterior als necessaris que s'haguessin presentat.

10 - RESTRICCIONS A INVERSIONS ESTRANGERES

El RDL 8/2020 modifica el règim d'inversions exteriors regulat a la Llei 19/2003, suspenent la liberalització de determinades inversions estrangeres directes a Espanya. Són estrangers a aquests efectes els inversors residents fora de la Unió Europea i de l'Associació Europea de Lliure Comerç. Durant la suspensió, les inversions estrangeres afectades requeriran d'autorització administrativa prèvia per a poder realitzar-se.

Les inversions estrangeres afectades són de dos tipus:

- Inversions objectives: Les realitzades en empreses de determinats sectors enumerats en el RDL 8/2020 i que aquest considera que afecten l'ordre públic, seguretat pública i la salut pública.
- Inversions subjectives: Les realitzades per determinats inversors estrangers amb independència del sector en que operi l'entitat espanyola afectada.

11 - MESURES RELATIVES ALS SECTORS ENERGÈTICS

Entre el conjunt de mesures adoptades per fer front a la crisi generada per la COVID-2019, s'inclouen diverses disposicions amb especial transcendència per a empreses de el sector energètic. En concret, en virtut del RD Estat Alarma, les autoritats competents delegades poden adoptar durant la durada de l'estat d'alarma les mesures necessàries per a garantir el subministrament energia elèctrica, productes derivats del petroli i gas natural.

Per la seva banda, els operadors crítics de serveis essencials que preveu la Llei 8/2011, de 28 d'abril, per la qual s'estableixen mesures per a la protecció d'infraestructures crítiques, han d'adoptar les mesures necessàries per a assegurar la prestació dels serveis essencials que els són propis. Es resumeixen, breument, les mesures principals relatives als sectors energètics.

Subministrament d'energia elèctrica

Per garantir el subministrament d'energia elèctrica, d'acord amb el que preveu l'article 7 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric es poden adoptar, per a un termini determinat , les mesures necessàries com poden ser:

- Limitacions o modificacions temporals del mercat d'electricitat.
- Operació directa de les instal·lacions de generació, transport i distribució.
- Establiment d'obligacions especials en matèria d'existències de seguretat de fonts primàries per a la producció d'energia elèctrica.
- Limitació, modificació temporal o suspensió dels drets que s'estableixen en l'article 26 LSE per als productors d'energia elèctrica a partir de fonts d'energia renovable, cogeneració i residus.
- Modificació de les condicions generals de regularitat en el subministrament amb caràcter general o referit a determinades categories de consumidors.
- Limitació, modificació temporal o suspensió dels drets i garanties d'accés a les xarxes per tercers.
- Limitació o assignació de proveïments d'energies primàries als productors d'electricitat.

Subministrament de productes derivats del petroli

Per garantir el subministrament de productes derivats del petroli, de conformitat amb l'article 49 de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, es pot adoptar en l'àmbit, amb la durada i les excepcions que es determinin, entre altres, alguna o algunes de les següents mesures:

- Limitacions de la velocitat màxima del trànsit rodat en vies públiques.
- Limitació de la circulació de qualssevol tipus de vehicles.
- Limitació de la navegació de vaixells i aeronaus.
- Limitació d'horaris i dies d'obertura d'instal·lacions per al subministrament de productes derivats del petroli.
- Submissió a un règim d'intervenció de les existències mínimes de seguretat.
- Limitació o assignació dels subministraments a consumidors de tot tipus de productes derivats del petroli, així com restriccions en l'ús dels mateixos.
- Imposició als titulars de concessions d'explotació d'hidrocarburs de l'obligació de subministrar el seu producte per al consum nacional.

- Qualssevol altres mesures que puguin ser recomanades pels organismes internacionals dels quals el Regne d'Espanya sigui part, que es determinin en aplicació dels convenis en què es participi o aquells que hagi subscrit en què es contemplin mesures similars.

Subministrament de gas natural

Finalment, per garantir el subministrament de gas natural, de conformitat amb l'article 101 LSH, es contemplen que en situacions d'emergència es podran establir les condicions en què es podrà fer ús de les reserves estratègiques de gas natural pels obligats al seu manteniment.

En situacions d'escassetat o perill, es pot adoptar en l'àmbit, amb la durada i les excepcions que es determinin, entre altres, alguna o algunes de les següents mesures:

- Limitar o modificar temporalment el mercat de gas.
- Establir obligacions especials en matèria d'existències mínimes de seguretat de gas natural.
- Suspendre o modificar temporalment els drets d'accés.
- Modificar les condicions generals de regularitat en el subministrament amb caràcter general o referit a determinades categories de consumidors.
- Sotmetre a autorització administrativa les vendes de gas natural per al seu consum a l'exterior.
- Qualssevol altres mesures que puguin ser recomanades pels organismes internacionals dels quals Espanya sigui part o que es determinin en aplicació dels convenis en què es participi.